

саксонската роса къмъ тия всѣсвѣтски гешефти, завладѣвания, на които е способна само нацията на мъглявия Албионъ, обиколена отъ всждѣ съ морета и океани?

Българина познава гурбетлика. И това е вършилъ не защото му е присърдце гурбета, а защото е заставенъ на това. Инъкъ, Българина не би излѣзалъ отъ селото си, ако би могълъ да си оре нивата и да си нагледва стадото. И за това по-близъкъ и разбранъ му е Сканденавеца съ неговъ купнежъ за домъ и сѣмейство.

У Българина, споредъ народната пѣсенъ има почти сжщи желанія. Само че до като у сѣверняка сѣмейството е необходимо за създаване на силни хора, не само физически, у насъ сѣмейството се пази и се грижимъ за него, за да се крѣпи домакинството, челедѣта, като срѣдство за по-добъръ стопански животъ. Българина пази имота си, защото безъ земя, склѣща и добитъкъ той би билъ несрѣтникъ. За това той е готовъ да умре за имота си. А за да се гледа имотъ трѣбва челедѣ. И тачи челедѣта си, като нѣщо чрѣзъ което охранява имота си. Челедѣта се отгледва около бащиното огнище. Тамъ се отхранватъ дѣцата; тамъ се закърмя въ думитѣ имъ, чрѣзъ вълшебни приказки и нѣсни любовъ къмъ бащинията. И за запазване на бащино огнище се бди най грижливо. Не току тѣй сж освѣтени обичаитѣ по: Игнажденъ, Бждви вечеръ, Три свѣтители, Св. четириси мъченици, по Гергѣонденъ, Енѣвъ день, Русалиитѣ и още много и много обичаи по оброчи и свадби, по рождене и умирање.—Честността на домакинята, трѣзвеността на бащата, послушанието на дѣцата сж качества безъ които бащиното огнище би загаснало. А загасне ли то—отива и имотъ. И съ вѣкове Българина е култивиралъ тия добродѣтели, споредъ неговото разбиране.

Въ коя друга роса сж извѣстни задругитѣ?

А каква се постига съ тѣхъ?

Запазва се стопанството, макаръ че заради него се жертвува силната свободна личностъ. Нѣщо повече, проявата на личността се жертвува за челедѣта. Прѣди всичко стопанството, че тогава личността.

Ето, прочие характерното у Българина.

И за това, Българина се зачита съ наслада въ онова, което му разказва за този битъ; което му възпѣва тия радости и тжги и което го въвежда въ този излюбенъ за него миръ. И когато става рѣчь за художествена национална литература трѣбва да си има това прѣдъ видъ. Само такава литература българина чувствува, че е негова; само въ нея се чувствува силенъ; чрѣзъ нея се сродява съ мналото и въ него закрѣпва съзнанието: колко е свидна земята, гдѣто е откърменъ; колко е мило огнището, около което е израстналъ.